UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt XVIII. Expositio Visionis S. Eliæ in spelunca montis Oreb.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

Visual Library

nec per alios gradus intenderunt ſuos diſcipulos principaliter perducere, quàm ad hunc finem, & per hos gradus, per quos ELIAS ad finem, & perfectionem vitæ monaſticæ, ſecundùm formam per DEUM ei traditam, ſuos diſcipulos perduxit. Propter quod prædicti monachorum principes, in ſana doctrina vitæ monaſticæ, fuerunt velut quidam particulares rivuli ab ELIA, tamquàm à primordiali & univerſali omnium rivulorum fonte, derivati.

CAPVT XVII.

Cur S. ELIÆ Spirituales poſteri à Carmelo potiùs quàm à Carith dicti ſunt.

**Interpres loquitur more recepto ſui temporis: Carmelitæ, pro, à Carmelo, Diceret potiùs à Carith quàm à Carmelo: Hoc enim agitur toto capite.*

INterea ſciſcitaris, dilecte Capraſi, quâ ratione monachi in hac religioſa diſciplina converſantes appellantur Carmelitæ. *Cùm namque ELIAS converſationem hanc non in Carmelo, ſed in Carith, juſſu divino inchoaverit, videtur nonnullis, ut aſſeris, quòd deberent potiùs Carithæ appellari, quàm Carmelitæ. Verùm diligenter ſi advertas, perpendes voluiſſe DEUM quòd Elias converſationem, quam ab eo acceperat obſervandam, ideò in ſolitudine Carith inciperet, & ibi ad tempus à facie Regis Achab & reginæ Jezabel lateret, ut ad eum haberent facilem, licet occultum, acceſſum quidam viri timorati, quorum ipſe in vita monaſtica Pater fieret. Tunc enim, ut jam prædiximus, viri quidam DEUM timentes confugerunt illuc ad ELIAM, ne per Achab vel Jezabel compellerentur, ſicut cæteri populares, adorare Baal.

S. Elias Pater monachorum

Hi pauco tempore in Carith cum ELIA monaſticè converſantes, didicerunt ab eo illius loci ſignificationem myſticam, converſationi monachali neceſſariam: quam ſuprà expoſuimus. DEUS autem non juſſit, quòd ELIAS ideò inchoaret hanc converſationem monaſticam in Carith, ut illic eam plantaret, hoc eſt, ut diuturnam manſionem ipſe & ejus diſcipuli in loco illo facerent, quoniam locus ille erat ineptus habitationi monaſticæ, propter carentiam aquæ. Undè poſt dies aliquantos, quibus ELIAS in eo ſedit, juſſu divino ab eo diſceſſit: quia torrens ſiccatus fuit. In diebus autem illis ELIAS, propter regis Achab, & Reginæ Jezabel idololatriam, & alia eorum ac populi peccata, ita continebat virtute divina cælum, quòd nec rorem, nec pluviam dabat ſuper terram: ſed erat fames vehemens in Samaria. De qua fame indignata valde contra ELIAM Regina Jezabel, procuravit ut Rex Achab faceret ad mortem perquiri eum per omnes gentes & regna. Propter quod ELIAS in nulla eremo poterat tunc ſecurè religioſam vitam monaſticam aſſiduè colere; ſed vagus & profugus eam excolebat, modò in eremo torrentis Carith, modò in domo mulieris Sareptanæ, modò autem in deſerto Berſabeæ, modò verò in ſpelunca montis Oreb. Quem cùm non reperirent, effudit Regina Jezabel ultionem famis in ejus diſcipulos, interficiens aliquantos quos deprehendit ex Prophetis Domini.

Myſterium in torrente Carith.

3. Reg. 17.

Juxta Apoſtolum ad Hebr. 11.

Quos & aliâ ratione uſque ad mortem perſequebatur: quia cum ipſa eſſet idololatra, moliebatur cultum Baal per totum regnum Iſraël extendere, & cultum veri DEI de Iſraël delere: ad quem jugiter reſtaurandum ELIAS noviter inſtituerat, ut dictum eſt, Religionem horum Prophetarum, DEO devotè pſallentium, Qui in eremis latitantes in nulla ſolitudine regni Iſrael audebant tunc jugem moram trahere, propter metum Regis Achab, & prædictæ Jezabel uxoris ſuæ: Sed, ſicut ait Apoſtolus, *Circuierunt in melotis, & in pellibus caprinis, egentes, anguſtiati, afflicti, quibus dignus non erat mundus: in ſolitudinibus errantes, in montibus, in ſpeluncis, & in cavernis terræ.* Quamobrem cùm tunc in Carith, vel alibi jugiter non manſerint, non potuerunt à Carith dici Carithæ, neque ab alio loco potuerunt denominari congruè: quoniam propter perſecutiones quas patiebantur, nullius loci fuerunt tunc incolæ, qui teſte Apoſtolo compellebantur hinc, & indè, & vagari, ac fugere.

Monaſteria caſtellæ ſunt ac munitio.

Nes eultus Dei. Nova inſtitutio in eremis. Hebr. 11.

CAPVT XVIII.

Expoſitio Viſionis S. ELIÆ in ſpelunca montis Oreb.

DEmum compatiens DEUS tribulationi eorũ, & finem debitum ei imponere volens, apparuit ELIÆ manenti in ſpelunca montis Oreb, & dixit ei: *Quid hîc agis ELIA?* Quaſi redarguens ipſum, eò quòd non manebat in regno Iſrael. ELIAS autem, de hoc ſe excuſans, reſpondit Domino: *Zelo zelatus ſum pro Domino Deo exercituum: quia dereliquerunt pactum tuum filij Iſrael. Altaria tua deſtruxerunt, & Prophetas tuos occiderunt gladio, & derelictus ſum ego ſolus: & quærunt animam meam, ut auferant eam.* Sicut autem ait Sapiens, *audivit tunc ELIAS in Oreb, judicia defenſionis.* Quoniam DEUS oſtendit tunc illi in viſione mirabili judicia, quibus ſe, & ſuos cultores * defendere decreverat de omnibus illis, qui de regno Iſrael cultum DEI veri abjecerant, & ſuos Prophetas occiderant, & ibi cultum Baal introduxerant, & obſervabant: Quorum quoſdam per Azahelem, alios per Jehu, nonnullos verò per *Eliſeum* occideret, & de regno Iſrael extirparet. Ad ELIÆ quoque conſolationem revelavit tunc illi DEUS, adhuc in regno Iſrael plures ejus diſcipulos, & veri DEI cultores remanſiſſe, qui pactum DEI non dereliquerant; quos ſecum ab inimicis eorum defenderet, & deinceps cum eo in regno Iſrael, in tranquillitate pacis, ſervaret. Unde dixit ei: *Egredere, & ſta in monte coram Domino. Qui egreſſus ſtetit in oſtio ſpeluncæ. Et ecce ſpiritus grandis & fortis, ſubvertens montes & conterens petras, tranſit ante Dominum. Non in ſpiritu Dominus, & poſt ſpiritum commotio: non in commotione Dominus, & poſt commotionem ignis: non in igne Dominus, & poſt ignem ſibilus auræ tenuis.* **Ibi Dominus. Spiritus* quippè *grandis & fortis tranſiens*, portendit Azahelem, quem DEUS, in prædicta viſione, oſtendit ELIÆ tranſiturum per regnum Iſrael, *ſubvertendo montes*, id eſt, majores, *& conterendo petras*, id eſt, fortes populi Iſrael. Hinc *Azabel* interpretatur *fortitudo Dei*: quia per eum † prævaluit DEUS ſubvertere majores, & conterere fortiores populi Iſrael, qui ab ejus cultu receſſerant. Quemadmodum Eliſeus Propheta Azaheli prædixit: *Oſtendit mihi Dominus te regem Syriæ fore, & ſcio quæ facturus ſis filiis Iſrael mala. Civitates eorum munitas igne ſuccendes, & juvenes eorum interficies gladio, & parvulos eorum elides, & prægnantes divides.* Hæc autem omnia teſtatur liber Regnorum, manifeſtè per Azahelem poſteà in populo Iſrael completa fuiſſe.

3. Reg. 19.

Ibidem.

Eccl. 48.

**Defendere, pro ulciſci.*

3. Reg. 19.

Ibidem

**Sic 70. Complut. ac Regia alijque Codices, χειρὶ κυρίου: & ibi Dominus. † alludit ad πνεῦμα κραταιὸν ſpiritus validus.*

4. Reg. 8.

Et quidem juſtè: Nam ſequitur, *non in ſpiritu Dominus.* Meritò enim in Azahele populum *conterente* non erat Dominus, ad parcendum populo:

quia

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

* Alij de Græco vertunt apud 70. *Concuſſio*, quod huic loco aptiùs conveniret.

4. *Reg.* 9.

quia DEUM per idololatriam à ſe abjecerat. * *Commotio* verò tranſiens præmonſtravit Jehu, quem Deus in prædicta viſione oſtendit ELIÆ, tranſiturum per regnum Iſrael, commovendo indè domum Achab. Hinc Jehu interpretatur *commotio*: quia per eum commovit Deus de regno Iſrael domum Achab, quæ cultum Baal in regno Iſrael introduxerat, & cultum veri DEI abjecerat, & DEI Prophetas occiderat: quemadmodùm Jonas Propheta ipſi Jehu prædixit: *Hæc dicit Dominus DEUS Iſrael: Unxi te in Regem ſuper populum Domini Iſrael: & percuties domum Achab Domini tui, & ulciſcar ſanguinem ſervorum meorum Prophetarum, & ſanguinem omnium ſervorum Domini, de manu Jezabel: perdamque domum Achab, & interficiam de domo Achab mingentem ad parietem, & clauſum, & noviſſimum in Iſrael: Jezabel quoque comedent canes in agro Jezraël, nec erit qui ſepeliat eam.* Hæc autem omnia teſtatur liber Regnorum perſpicuè, per Jehu in domo Achab poſteà completa fuiſſe.

Et quidem juſtè: Nam ſequitur: *non in commotione Dominus*: quia in domo illa per Jehu, ut præmittitur, *commota*, non erat Dominus, à quo per idololatriam totaliter receſſerat. Meritò enim in Jehu commovente domum Achab, non erat Dominus, ad indulgendum illi domui: quia à DEO per idololatriam totaliter receſſerant. *Ignis* autem tranſiens, deſignavit ELISEUM, quem DEUS in prædicta viſione oſtendit ELIÆ tranſiturum per regnum Iſrael inſtar ignis, conſumendo pueros idololatrarum. Hinc *Eliſeus*, interpretatur, *Dei mei ſalus*: quia conſumptis per eum filijs idololatrarum, quibus in nomine Domini maledixit, advenit *DEI ſalus* ſuis cultoribus.

Interpretatio nominis *Eliſei*.

Nec mirum ſi hoc pueris illis accidit: Nam ſequitur: *non in igne Dominus*. Meritò enim in *Eliſeo*, conſumente inſtar ignis pueros, non erat Dominus ad propitiandum illis pueris: quoniam à parentibus nutriebantur ad cultum idolorum. *Sibilus* verò *auræ tenuis* tranſiens, ſignificat ELIAM, cui Dominus in prædicta viſione oſtendit, quòd eſſet per regnum Iſrael tranſiturus inſtar *ſibili auræ tenuis*: * *vocans* ſcilicet ſuos diſcipulos, & cæteros DEI ſervos ad refrigerium pacis, perſequutionibus eorum ſedatis.

*Videtur alludere ad τὸ φωνὴ. *Vox* ſecundùm 70. pro, *ſibilus*, quòd habet Vulg.

Hinc *Elias* interpretatur *Deus Dominus*: quia *Deus* decrevit pro eis oſtenſurum ſe *Dominum* inimicis eorum, quibus per eum, ut præmittitur, conſumendis, hos in regno Iſrael pacificè ſervaret: eò, quòd *ibi*, ſcilicet in his per quos tranſiit *ſibilus auræ tenuis*, erat *Dominus*, à cujus cultu per idololatriam, ipſo teſte, non receſſerant: † *Dereliqui mihi*, inquit Dominus, *in Iſrael ſeptem millia virorum, quorum genua non ſunt incurvata ante Baal, & omne os quod non adoravit eum oſculans manum.* His itaque omnibus ELIÆ in viſione præoſtenſis, exponens eam ſibi DEUS dixit: *Vade, & revertere in viam tuam per deſertum in Damaſcum: Cumque perveneris illuc*; ſcilicet in perſona non quidem tui, ſed Eliſei; *unges Azahel regem ſuper Syriam*, id eſt, ungendum ſeu promovendum à me prænunciabis Azahelem in regem Syriæ; *& Jehu unges*, id eſt, prænunciabis ungendum, & promovendum à me *in regem Iſrael: ELISEUM autem unges*, id eſt, ungendum ſive promovendum prænunciabis, *prophetam pro te*: ut ſcilicet poſt tui raptum, prophetet Azaheli & Jehu, & prænunciet eis ipſos à me promovendos in reges. Hos quippe tres viros Azahelem, Jehu, & Eliſeum, ad prædictas dignitates promovit DEUS, ut exequerentur *judicia*, quæ in prædicta viſione oſtenderat ipſe ELIÆ. Et proptereà dixit DEUS rurſum ELIÆ: *Et erit quicunque fugerit gladium Azabelis, occidet eum Jehu: & quicunque fugerit gladium Jehu, interficiet eum Eliſeus.*

Interpretatio nominis *Eliæ*.

† *Dereliqui mihi*: Conformiter. Complut. Regiiſque ac Rom. 11.

3. *Reg.* 19

3. *Reg.* 19.

CAPUT XIX.

Religionem eremiticam plantat magnus ELIAS in monte CARMELO, tanquam loco commodiſſimo ad ejus perpetuationem.

REverſus itaque juſſu DEI ELIAS de ſpelunca montis Oreb in terram Iſrael, confeſtim inſtar *auræ tenuis ſibilavit*, id eſt, * convocavit ſuos diſcipulos, & cæteros DEI ſervos, ad DEUM deinceps in regno Iſrael ſecurè colendum; nuncians ſicut à † DEO acceperat, quòd eos in pace dimitteret *Dominus*, ſedatis eorum perſecutionibus. *Dereliqui mihi*, inquit Dominus, *in Iſrael ſeptem millia virorum, quorum genua non ſunt incurvata ante Baal, & omne os quod non adoravit eum oſculans manum.* Quia ergo ex tunc, & non anteà, fuit ELIÆ, & ſuis diſcipulis, liberum in regno Iſrael ſecurè converſari, ſtuduit ipſe deinceps Religionem quam inchoaverat, in loco idoneo plantare. *Anno quidem decimo regni Achab regis Iſrael, ad ſui & ſuorum diſcipulorum jugem manſionem, elegit præ alijs eremis, CARMELI montem, tamquam commodiorem ad propheticam diſciplinam, & vitam monaſticam in eo meliùs edocendam, & exercendam.

* Iterum alludit ad τὸ φωνὴ.

† Alludit ad *ibi Dominus*.

*Tempus fundationis Ordinis Eremitarum montis Carmeli.

† Mons quippe Carmeli præbet eremitæ homini ex ſua ſolitudine ſilentium & quietem; ex ſuis antris, congruam manſionem; ex ſuo ſaltu, jucunditatem; ex ſuo eminenti ſitu, aërem ſalubrem; ex ſuis herbis & fructibus, paſtum uberem; ex ſuo fonte aquæ vivæ, hauſtum dulcem: propter quæ omnia ELIAS in monte iſto nedum habitare elegit, verùm etiam * domum orationi conſecratam, appellatam *Semnion*, in eo ædificavit. Quæ ideò *Semnion* dicta fuit, quoniam ELIAS, & ejus diſcipuli, de eorum tabernaculis, & ſpeluncis egredientes, ad domum illam † *honeſtè* tribus vicibus quotidiè *conveniebant*: non quidem ad refectionem corporalem, vel ad aliqua corporis miniſteria peragenda; ſed ad creatorem omnium litanijs & orationibus ſuppliciter placandum; & ut unuſquiſque eorum cum Propheta diceret: *Veſpere, mane, & meridie, narrabo, & annuntiabo: & exaudiet vocem meam.*

† Carmeli montis commoditates.

*Sacra ædicula in monte Carmelo erecta ab ipſo *Elia* Virgini pariturae

†Domus honeſtæ, ſive religioſæ congregationis.

Pſal. 54.

Conveniebant namque ibi in unum ad pſalmos, cantica, & hymnos, corde & ore, ac cum inſtrumentis muſicis in laudem DEI canendos: ad* volumina quoque legis & prophetarum à Patre eorum audienda pariterque legenda. In quorum diſciplinis atque exercitijs inſtituti, ad perfectam, beatamque vitam, ſtudijs jugibus, in eremo Carmeli, coaleſcebant ſecundùm formam vitæ monaſticæ per DEUM creditam ELIÆ.

Alludit ad Philonis librum de vita contemplativa.

*Studium ſacræ Scripturæ.